

Obsah

Editorial (<i>Michal Kubát</i>)	15
1. ALBÁNIE (<i>Věra Stýskalíková</i>)	17
1.1. Institucionální vývoj po roce 1989	17
1.2. Ústava	21
1.3. Parlament	23
1.4. Prezident a vláda	24
1.4.1. Prezident	24
1.4.2. Vláda	24
1.5. Ústavní soud a systém soudů	25
1.5.1. Ústavní soud	26
1.5.2. Soudy	26
1.6. Státní správa a samospráva	27
1.7. Volební systém	27
1.7.1. Parlamentní volby	27
1.7.2. Prezidentské volby	28
1.7.3. Regionální volby	28
1.8. Politické strany a stranický systém	29
1.8.1. Přehled politických stran	29
1.9. Další aspekty politického systému	32
1.10. Výběrová literatura	33
1.10.1. Internetové zdroje	34
Přílohy	35
2. BĚLORUSKO (<i>Vladimír Jandjuk</i>)	36
2.1. Bělorusko před rozpadem Sovětského svazu, vznik demokratického hnutí	36
2.2. Poslední volby v BSSR, vznik parlamentní opozice, politické spektrum	37
2.3. Politický vývoj v letech 1990–1994	38
2.4. Ústava z roku 1994	39
2.5. Prezidentské volby 1994 a referendum 1995	41
2.6. Referendum o změnách ústavy 1996, rozpuštění parlamentu	44
2.7. Změny Ústavy v roce 1996	46
2.8. Moc a společnost na přelomu 21. století	48
2.9. Politické strany	51
2.9.1. Registrované politické uskupení	52
2.9.2. Neregistrovaná politická uskupení	55
2.10. Další aspekty politického systému	56
2.10.1. Odborové svazy	56
2.10.2. Nevládní organizace a občanské iniciativy	56
2.10.3. Sdělovací prostředky	57
2.11. Výběrová literatura	58
Příloha	59

3. BOSNA A HERCEGOVINA (<i>Ladislav Cabada</i>)	60
3.1. Institucionální vývoj po roce 1989	60
3.2. Ústava	63
3.3. Parlament	65
3.4. Předsednictvo a vláda	66
3.4.1. Předsednictvo BiH	66
3.4.2. Vláda	67
3.5. Ústavní soud a systém soudů	68
3.6. Státní správa a samospráva	69
3.7. Volební systém	70
3.8. Politické strany a stranický systém	71
3.8.1. Přehled politických stran	72
3.9. Další aspekty politického systému	73
3.10. Výběrová literatura	74
Příloha	75

4. BULHARSKO (<i>Roman Chytilek</i>)	76
4.1. Institucionální vývoj po roce 1989	76
4.2. Ústava	78
4.3. Parlament	80
4.4. Prezident a vláda	81
4.4.1. Prezident	81
4.4.2. Vláda	82
4.5. Ústavní soud a systém soudů	82
4.5.1. Ústavní soud	82
4.5.2. Soudy	83
4.6. Státní správa a samospráva	84
4.7. Volební systém	85
4.7.1. Parlamentní volby	85
4.7.2. Prezidentské volby	86
4.7.3. Regionální volby	86
4.8. Politické strany a stranický systém	86
4.8.1. Přehled politických stran	88
4.9. Další aspekty politického systému	90
4.10. Výběrová literatura	91
Přílohy	92

5. ČESKÁ REPUBLIKA (<i>Ladislav Mrklas</i>)	94
5.1. Institucionální vývoj po roce 1989	94
5.2. Ústava	95
5.3. Parlament	96
5.4. Prezident a vláda	98
5.4.1. Prezident republiky	98
5.4.2. Vláda	99
5.5. Ústavní soud a systém soudů	101
5.5.1. Ústavní soud	101
5.5.2. Soudy	101

5.6.	Státní správa a samospráva	102
5.6.1.	Obce	102
5.6.2.	Kraje	104
5.7.	Volební systémy	106
5.7.1.	Parlamentní volby	106
5.7.2.	Regionální volby	108
5.8.	Politické strany a stranický systém	108
5.8.1.	Stranický systém	108
5.8.2.	Přehled politických stran	110
5.9.	Další aspekty politického systému	116
5.10.	Výběrová literatura	118
Přílohy		119

6.	ESTONSKO (<i>Luboš Švec</i>)	120
6.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	120
6.1.1.	K nezávislosti a k nové Ústavě	121
6.1.2.	Problém ruské menšiny	124
6.2.	Ústava	126
6.3.	Systém ústavních orgánů	127
6.4.	Volební systémy	130
6.5.	Politické strany a stranický systém	131
6.5.1.	Stranický systém	131
6.5.2.	Přehled politických stran	132
6.6.	Výběrová literatura	135
Přílohy		135

7.	CHORVATSKO (<i>Vít Hloušek</i>)	137
7.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	137
7.2.	Ústava	140
7.3.	Parlament	141
7.4.	Prezident a vláda	142
7.4.1.	Prezident	142
7.4.2.	Vláda	144
7.5.	Ústavní soud a systém soudů	145
7.5.1.	Ústavní soud	145
7.5.2.	Soudy	146
7.6.	Státní správa a samospráva	146
7.7.	Volební systém	147
7.7.1.	Parlamentní volby	147
7.7.2.	Prezidentské volby	150
7.7.3.	Regionální volby	150
7.8.	Politické strany a stranický systém	150
7.8.1.	Přehled politických stran	152
7.9.	Další aspekty politického systému	154
7.10.	Perspektivy chorvatské demokracie	155
7.11.	Výběrová literatura	155
7.11.1.	Internetové zdroje	156

Přílohy	157
8. JUGOSLÁVIE (SRBSKO A ČERNÁ HORA) (<i>Ladislav Cabada</i>)	159
8.1. Institucionální vývoj po roce 1989	159
8.2. Ústava	164
8.3. Parlament	166
8.4. Prezident a vláda	168
8.4.1. Prezident	168
8.4.2. Vláda	169
8.5. Ústavní soud a systém soudů	169
8.5.1. Ústavní soud	170
8.5.2. Soudy	170
8.6. Státní správa a samospráva	170
8.7. Volební systém	171
8.8. Politické strany a stranický systém	172
8.8.1. Přehled politických stran	173
8.9. Další aspekty politického systému	174
8.10. Výběrová literatura	175
Přílohy	175
9. LITVA (<i>Břetislav Dančák, Michal Kubát</i>)	178
9.1. Institucionální vývoj po roce 1989	178
9.2. Ústava	181
9.3. Parlament	183
9.4. Prezident a vláda	185
9.4.1. Prezident	185
9.4.2. Vláda	187
9.5. Ústavní soud a systém soudů	189
9.5.1. Ústavní soud	189
9.5.2. Soudy	189
9.6. Státní správa a samospráva	190
9.7. Volební systém	190
9.7.1. Parlamentní volby	190
9.7.2. Prezidentské volby	192
9.8. Politické strany a stranický systém	192
9.8.1. Stranický systém	192
9.8.2. Přehled politických stran	194
9.9. Další aspekty politického systému	196
9.10. Výběrová literatura	196
Přílohy	197
10. LOTYŠSKO (<i>Luboš Švec</i>)	199
10.1. Institucionální vývoj po roce 1989	199
10.1.1. Na cestě k nezávislosti a demokracii	199
10.1.2. Lotyšské občanství a otázka ruskojazyčné menšiny	200

10.2. Ústava	203
10.3. Systém ústavních orgánů	205
10.4. Volební systém	207
10.5. Stranický systém a politické strany	208
10.5.1. Vývoj politických stran v 90. letech 20. století	208
10.5.2. Stranický systém	210
10.5.3. Přehled politických stran	212
10.6. Výběrová literatura	215
Přílohy	216
11. MAĎARSKO (<i>Lukáš Benda</i>)	217
11.1. Institucionální vývoj po roce 1989	217
11.2. Ústava	218
11.3. Parlament	222
11.4. Prezident a vláda	225
11.4.1. Prezident	225
11.4.2. Vláda	227
11.5. Ústavní soud a systém soudů	228
11.5.1. Ústavní soud	228
11.5.2. Soudy	229
11.6. Státní správa a samospráva	229
11.7. Volební systém	230
11.8. Politické strany a stranický systém	232
11.8.1. Přehled politických stran	233
11.9. Výběrová literatura	234
11.9.1. Internetové zdroje	235
Přílohy	235
12. MAKEDONIE (<i>Ladislav Cabada</i>)	236
12.1. Institucionální vývoj po roce 1989	236
12.2. Ústava	240
12.3. Parlament	242
12.4. Prezident a vláda	243
12.4.1. Prezident	243
12.4.2. Vláda	244
12.5. Ústavní soud a systém soudů	245
12.5.1. Ústavní soud	245
12.5.2. Soudy	245
12.6. Státní správa a samospráva	246
12.7. Volební systém	247
12.7.1. Parlamentní volby	247
12.7.2. Prezidentské volby	248
12.8. Politické strany a stranický systém	248
12.8.1. Přehled politických stran	250
12.9. Další aspekty politického systému	251
12.10. Výběrová literatura	252
Přílohy	253

13. MOLDAVSKO (<i>Marek Ženíšek</i>)	255
13.1. Institucionální vývoj po roce 1989	255
13.1.1. Otázka samostatného Moldavska	255
13.1.2. Události po roce 1989	256
13.2. Ústava	258
13.3. Parlament	260
13.4. Prezident a vláda	261
13.4.1. Prezident	261
13.4.2. Vláda	262
13.5. Ústavní soud a systém soudů	263
13.6. Státní správa a samospráva	263
13.6.1. Gangarská republika	264
13.6.2. Podněsterská republika	264
13.7. Volební systém	265
13.7.1. Parlamentní volby	266
13.7.2. Prezidentské volby	266
13.8. Politické strany a stranický systém	266
13.8.1. Přehled parlamentních politických stran	267
13.9. Další aspekty politického systému	268
13.10. Výběrová literatura	268
13.10.1. Internetové zdroje	269
Přílohy	270
14. POLSKO (<i>Michal Kubát</i>)	271
14.1. Institucionální vývoj po roce 1989	271
14.2. Ústava	273
14.3. Parlament	275
14.3.1. Sejm	275
14.3.2. Senát	277
14.4. Prezident a vláda	278
14.4.1. Prezident	278
14.4.2. Vláda	279
14.5. Ústavní soud a systém soudů	280
14.5.1. Ústavní soud	280
14.5.2. Státní tribunál	281
14.5.3. Soudy	282
14.5.4. Orgány státní kontroly a právní ochrany	283
14.6. Státní správa a samospráva	283
14.6.1. Obec	284
14.6.2. Okres	284
14.6.3. Wojvodství	284
14.7. Volební systém	285
14.7.1. Parlamentní volby	285
14.7.2. Prezidentské volby	287
14.7.3. Regionální volby	287
14.8. Politické strany a stranický systém	288
14.8.1. Stranický systém	288

14.8.2.	Přehled politických stran	290
14.9.	Další aspekty politického systému	292
14.10.	Výběrová literatura	294
	Přílohy	294

15.	RUMUNSKO (<i>Přemysl Rosůlek</i>)	298
15.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	298
15.2.	Ústava	301
15.3.	Parlament	303
15.4.	Prezident a vláda	306
15.4.1.	Prezident	306
15.4.2.	Vláda	307
15.5.	Ústavní soud a systém soudů	309
15.6.	Státní správa a samospráva	309
15.7.	Volební systém	310
15.7.1.	Parlamentní volby	310
15.7.2.	Prezidentské volby	311
15.7.3.	Komunální volby	312
15.8.	Politické strany a stranický systém	312
15.8.1.	Přehled politických stran	316
15.9.	Další aspekty politického systému	319
15.10.	Výběrová literatura	320
15.10.1.	Internetové zdroje	321
	Přílohy	321

16.	RUSKO (<i>Jan Holzer</i>)	325
16.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	325
16.2.	Ústava	327
16.3.	Parlament	330
16.4.	Prezident a vláda	332
16.4.1.	Prezident	332
16.4.2.	Vláda	334
16.4.3.	Výkonná moc v praxi	335
16.5.	Ústavní soud a systém soudů	337
16.6.	Státní správa a samospráva	339
16.7.	Volební systém	341
16.7.1.	Parlamentní volby	341
16.7.2.	Prezidentské volby	342
16.8.	Politické strany a stranický systém	344
16.9.	Další aspekty politického systému	346
16.10.	Výběrová literatura	349
	Přílohy	349

17.	SLOVENSKO (<i>Lubomír Kopeček</i>)	355
17.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	355
17.1.1.	Stručný nástin ústavně-politického a územního vývoje Slovenska do začátku 90 let 20. století	355

17.1.2.	Vývoj slovenského politického systému po roce 1989	356
17.2.	Ústava	359
17.3.	Prvky přímé demokracie v politickém systému Slovenska	360
17.4.	Parlament	362
17.5.	Prezident a vláda	365
17.5.1.	Prezident	366
17.5.2.	Vláda	367
17.6.	Ústavní soud a systém soudů	369
17.6.1.	Ústavní soud	369
17.6.2.	Soudy	369
17.7.	Státní správa a samospráva	370
17.8.	Volební systém	372
17.8.1.	Parlamentní volby	372
17.8.2.	Prezidentské volby	373
17.8.3.	Regionální volby	373
17.9.	Politické strany a stranický systém	374
17.9.1.	Přehled politických stran	377
17.10.	Další aspekty politického systému	380
17.11.	Výběrová literatura	382
17.11.1.	Internetové zdroje	383
Přílohy		383
18. SLOVINSKO (<i>Pavel Šaratín</i>)		385
18.1.	Institucionální vývoj po roce 1989	385
18.2.	Ústava	387
18.3.	Parlament	388
18.3.1.	Státní rada	388
18.3.1.	Státní shromáždění	389
18.4.	Prezident a vláda	389
18.4.1.	Prezident	389
18.4.2.	Vláda	390
18.5.	Ústavní soud a systém soudů	391
18.5.1.	Ústavní soud	391
18.5.2.	Soudy	391
18.6.	Státní správa a samospráva	392
18.7.	Volební systém	393
18.7.1.	Parlamentní volby	393
18.7.2.	Prezidentské volby	395
18.7.3.	Regionální volby	395
18.8.	Politické strany a stranický systém	396
18.8.1.	Přehled politických stran	397
18.9.	Další aspekty politického systému	398
18.10.	Výběrová literatura	399
Přílohy		400

19. UKRAJINA (<i>Lubomír Kopeček, Olga Kubová</i>)	402
19.1. Institucionální vývoj po roce 1989	402
19.1.1. K nezávislé Ukrajině	402
19.1.2. Ukrajina v éře nezávislosti	404
19.2. Ústava	409
19.3. Parlament	410
19.4. Prezident a vláda	412
19.4.1. Prezident	412
19.4.2. Vláda	414
19.5. Ústavní soud a systém soudů	414
19.5.1. Ústavní soud	415
19.5.2. Soudy	415
19.6. Státní správa a samospráva	416
19.6.1. Autonomní republika Krym	416
19.7. Volební systém	418
19.7.1. Parlamentní volby	419
19.7.2. Prezidentské volby	420
19.8. Politické strany a stranický systém	420
19.8.1. Přehled politických stran	423
19.9. Výběrová literatura	426
Přílohy	427
Autoři	432